

Muzeum
Michała Kajki
w Ogródku

Gustaw

Gizewiusz

1810

1848

Urodził się 21 maja 1810 r. w Pieszku. Zmarł 7 maja 1848 r.
w Ostródzie.

Duchowny ewangelicki, polski działacz społeczno-narodowy
i polityczny na Mazurach, literat, folklorysta, publicysta,
tłumacz i redaktor, wydawca i bibliofil.

W 1828 r. ukończył gimnazjum w Ełku. Odbywał tam zajęcia
z języka polskiego. Następnie studiował teologię ewangelicką
w Królewcu.

W 1835 r. rozpoczął pracę jako polsko-ewangelicki kaznodzieja
w Ostródzie. W mieście tym został do końca swoich dni.

Występował przeciwko germanizacji. W 1842 r. założył
pierwsze polskie czasopismo dla Mazurów – „Przyjaciel Ludu”.

W 1946 Komisja Ustalania Nazw Miejscowości zmieniła nazwę
miejscowości Łuczany (wcześniej Lec / Lötzen) na Giżycko,
w celu upamiętnienia Gustawa Gizewiusza.

Muzeum
Michała Kajki
w Ogródku

Ministerstwo Kultury
i Dziedzictwa Narodowego

Dofinansowano ze środków
Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego
pochodzących z Funduszu Promocji Kultury

WARMIA
MAZURY

Zrealizowano z pomocą
finansową Samorządu województwa
warmińsko-mazurskiego

Muzeum
Michała Kajki
w Ogródku

Michał

Kajka

1858

1940

Urodził się 27 września 1858 r. w Skomacku Wielkim.
Zmarł 22 września 1940 r. w Orzyszu.

W 1864 r. rozpoczął naukę w polskiej szkole elementarnej.

W 1868 r. przeniósł się do Szkoły Ludowej w Rostkach. Od 1883 r. wraz z żoną Wilhelminą z Karasiów zamieszkał na stałe w Ogródku.

W 1886 r. postawił tu dom z zabudowaniami gospodarczymi.

Pisać zaczął około 17. roku życia. Pierwsze utwory poetyckie w języku polskim opublikował w ostródzkim „Mazurze” Jana Karola Sembrzyckiego.

Od 1890 r. prowadził biblioteczkę Towarzystwa Czytelni Ludowych w Ogródku. Był w gronie założycieli Mazurskiej Partii Ludowej.

Za życia doczekał się wydania zbioru „Pieśni mazurskie” (1927), który ukazał się nakładem redakcji „Gazety Mazurskiej” i „Mazura”.

W 1968 r. powołano do życia Muzeum Michała Kajki, zlokalizowane w domu rodzinnym poety.

Od 2005 r. odbywa się tu finał konkursu poetyckiego jego imienia.

Muzeum
Michała Kajki
w Ogródku

Ministerstwo Kultury
i Dziedzictwa Narodowego

Dofinansowano ze środków
Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego
pochodzących z Funduszu Promocji Kultury

WARMIA
MAZURY.

Zrealizowano z pomocą
finansową Samorządu województwa
warmińsko-mazurskiego

Muzeum
Michała Kajki
w Ogródku

Erwin

Kruk

1941

2017

Urodził się 4 maja 1941 r. we wsi Gufeld (obecnie Dobrzyń, powiat nidzicki, na Mazurach).

W 1945 r. z powodu epidemii tyfusu oraz zawirowań wojennych stracił najbliższą rodzinę. Czteroletnim Erwinem i jego braćmi – Ryszardem oraz Wernerem zajęła się babcia Augusta Stach z Elgnówka. Wiosną 1956 r. trafił do domu dziecka. Przez rok był uczniem szkoły zawodowej w Ostródzie, gdzie odbywał praktykę jako ślusarz wagonowy. Już wówczas zainteresował się literaturą, głównie skandynawską.

Po krótkim pobycie w olsztyńskim liceum uczęszczał do Liceum Ogólnokształcącego w Morągu.

W 1960 r. zdał maturę i rozpoczął studia polonistyczne na Uniwersytecie Mikołaja Kopernika w Toruniu.

Od 1980 r. działał w strukturach „Solidarności”. W 1989 r. w wolnych wyborach do Senatu RP uzyskał mandat senatora.

Od 1997 r. był świeckim członkiem synodu Kościoła Ewangelicko-Augsburskiego w RP oraz członkiem synodu Diecezji Mazurskiej. Działał w Radzie Parafialnej w Olsztynie.

Zmarł 31 marca 2017 roku w Olsztynie.

Zadebiutował w 1958 r. pod pseudonimem Marek Doski wierszem o matce i prozą w tygodniku harcerskim „Na przelaj”. Opublikował wiele tomów poezji oraz powieści, a także opracowań na temat kultury i literatury Mazur. Twory literackie: „Rysowane z pamięci”, „Drogami o świcie”, „Na uboczu święta”, „Zapisy powrotu”, „Rondo”, „Moja Północ”, „Powrót na wygnanie”, „Łaknienie”, „Poezje wybrane”, „Z krainy Nod”, „W cieniu”, „Kronika z Mazur”, „Znikanie”, „Spadek: zapiski mazurskie 2007-2008”.

Tłumaczył na język polski m.in. twórczość Ernsta Wiecherta, Johanna Gottlieba Willamowa, Johanna Gottfrieda Herdera. Spolszczył również niektóre liryki Wojciecha Kętrzyńskiego.

Muzeum
Michała Kajki
w Ogródku

Ministerstwo Kultury
i Dziedzictwa Narodowego

Dofinansowano ze środków
Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego
pochodzących z Funduszu Promocji Kultury

Zrealizowano z pomocą
finansową Samorządu województwa
warmińsko-mazurskiego

Muzeum
Michała Kajki
w Ogródku

Maria

Zientara-
Malewska

1894 ————— 1984

Urodziła się 4 września 1894 r. w Brąswaldzie.

Ukończyła szkołę w Brąswaldzie. Skończyła kurs dla pomocniczych sił nauczycielskich w Olsztynie oraz Państwowe Seminarium Nauczycielskie w Krakowie (1926).

Pracowała w Polsko-Katolickim Towarzystwie Szkolnym na Warmii, organizowała przedszkola w Gietrzwałdzie, Unieszewie, Nowej Kaletce i Chaberkowie. Była nauczycielką szkoły polskiej w Chaberkowie i Wielkim Buczku.

We wrześniu 1939 roku została aresztowana i uwięziona w obozie koncentracyjnym w Ravensbrück; zwolniona przebywała do końca wojny pod nadzorem policji w Brąswaldzie.

Od 1945 roku pracowała w Wydziale Oświaty Pełnomocnika Rządu RP na Okręg Mazurski. Po wojnie zajęła się zbieraniem warmińskiego folkloru oraz w 1952 roku nawiązała długoletnią współpracę z dodatkiem „Słowa Powszechnego” – „Słowo na Warmii i Mazurach”.

Zmarła 2 października 1984 roku w Olsztynie.

Debiutowała 4 grudnia 1920 utworem „Pory roku” w „Gazecie Olsztyńskiej”. Publikowała wiersze i artykuły w prasie polskiej.

W 1953 roku wiersze M. Zientary-Malewskiej ukazały się w zbiorze „Poezje Warmii i Mazur”. Debiutem książkowym był zbiór szkiców i reportaży „Rośnie do słońca” (wspólnie z Wandą Pieńkowską). W swojej twórczości M. Zientara-Malewska zajmowała się wydarzeniami historycznymi nieraz zbeletryzowanymi w formie opowiadań, baśni lub legend np. „Legendy dwóch rzek”, „Baśnie znad Łyny”, „O różnych kłobukach, skarbach i zaklętych zamkach” oraz folklorem Warmii.

Głównym tematem jej zainteresowań była problematyka warmińska. Publikowała wiersze o tematyce religijnej. Wiele wierszy napisała w gwarze warmińskiej.

Muzeum
Michała Kajki
w Ogródku

Ministerstwo Kultury
i Dziedzictwa Narodowego

Dofinansowano ze środków
Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego
pochodzących z Funduszu Promocji Kultury

Zrealizowano z pomocą
finansową Samorządu województwa
warmińsko-mazurskiego

Muzeum
Michała Kajki
w Ogródku

Ignacy

Krasicki

1735 ————— 1801

Urodził się 3 lutego 1735 r. w Dubiecku nad Sanem. W latach 1743 -1750 Krasicki uczył się w Jezuickim Kolegium Lwowskim.

W 1751 roku wstąpił do seminarium duchownego księży misjonarzy przy kościele św. Krzyża w Warszawie, które ukończył w 1754 r. Pięć lat później otrzymał święcenia kapłańskie.

Jako młody ksiądz spędził dwa lata (1759-1761) na studiach w Rzymie. Po powrocie został w 1763 r. sekretarzem prymasa Władysława Aleksandra Łubieńskiego i zaprzyjaźnił się z młodym Stanisławem Augustem Poniatowskim – przyszłym królem. W 1764 r. został kapelanem króla.

Jako biskup warmiński, Krasicki z rozmachem urządzał swoje rezydencje w Lidzbarku Warmińskim i Smolajnach. Pałac biskupów warmińskich w Smolajnach został wybudowany w latach 1741-1743, stał się ulubionym miejscem pobytu Ignacego Krasickiego.

Od 13 września 1772 r., wraz z całą diecezją warmińską, Krasicki stał się poddanym króla pruskiego Fryderyka II. Warmia mimo to zachowała swą odrębność wyznaniową, była „wyspą” katolicyzmu na morzu protestanckiej wiary ludności Prus, a na dworze Krasickiego w Lidzbarku Warmińskim (Heilsbergu) rozkwitało życie kulturalne i artystyczne.

„Księżę poetów” najbardziej znany był jako autor niezliczonych fraszek i bajek. Tworzył również satyry: „Bajki i przypowieści”, „Satyry” i poematy heroikomiczne.

Pośród poematów najbardziej znane to: „Myszeis”, „Monachomachia, czyli Wojna mnichów” wyszydająca zepsucie obyczajów zakonnych i „Antymonachomachia”.

Za pierwszą powieść w dziejach literatury polskiej uznaje się jego powieść satyryczno-utopijną „Mikołaja Doświadczyńskiego przypadki”.

Ignacy Krasicki zmarł 14 marca 1801 r.

Muzeum
Michała Kajki
w Ogródku

Ministerstwo Kultury
i Dziedzictwa Narodowego

Dofinansowano ze środków
Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego
pochodzących z Funduszu Promocji Kultury

Zrealizowano z pomocą
finansową Samorządu województwa
warmińsko-mazurskiego

Muzeum
Michała Kajki
w Ogródku

Irena

Kwintowa

1914 ————— 1981

Urodziła się 23 stycznia 1914 r. w Woli Sękowskiej.

Po ukończeniu gimnazjum humanistycznego w Świącianach studiowała prawo i nauki społeczne na Uniwersytecie im. Stefana Batorego w Wilnie.

W 1945 r. osiedliła się w Lidzbarku Warmińskim. Tutaj podjęła pracę zawodową i twórczą.

Zmarła 1 lutego 1981 r.

Jako poetka debiutowała w 1957 r. w „Słowie na Warmii i Mazurach” – regionalnym dodatku do gazety „Słowo Powszechne” – wierszami „Obietnica” i „W słoneczne południe”.

Jako prozaik debiutowała w tomie zbiorowym „Kiermasz bajek”.

Zainteresowanie folklorem Warmii i Mazur znalazło odbicie w baśniach i legendach adresowanych głównie do dzieci młodszych.

Liczne legendy, baśnie, wiersze i opowiadania ukazywały się w czasopiśmie dla dzieci, m.in. w „Świerszчыku” i „Płomyczku”.

Jest również autorką audycji radiowych dla dzieci przedszkolnych i ponad 20 baśni scenicznych, granych przez różne teatry amatorskie i szkolne.

Pisała także opowiadania i baśnie prozą. Do najbardziej znanych jej utworów należą: „Dar królowej róż”, „Pierścień orlicy”, „Uśmiechnij się bajko”, „Legenda o Łynie”, „Legenda warmińska”.

Muzeum
Michała Kajki
w Ogródku

Ministerstwo Kultury
i Dziedzictwa Narodowego

Dofinansowano ze środków
Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego
pochodzących z Funduszu Promocji Kultury

Zrealizowano z pomocą
finansową Samorządu województwa
warmińsko-mazurskiego

Muzeum
Michała Kajki
w Ogródku

Marcin

Giersz

1808 ————— 1895

Urodził się 23 października 1808 r. w Kowalkach w powiecie gołdapskim, a zmarł 25 marca 1895 w Lecu, dzisiejszym Giżycku.

Mazurski nauczyciel, regionalista, pisarz, poeta, redaktor i wydawca, tłumacz, działacz luterkański.

Marcin Giersz zdobywał wykształcenie najpierw w szkole parafialnej w Grabowie, następnie w seminarium nauczycielskim.

Pracował jako nauczyciel w szkołach w: Mikołajkach, Szestnie i Sterławkach Wielkich pod Giżyckiem. Prowadził ożywioną korespondencję z polskimi działaczami narodowymi. Pozostawał w stałym kontakcie z Wojciechem Kętrzyńskim. Dzięki tym kontaktom zbliżył się do kultury polskiej.

Był współtwórcą pierwszego pisma dla Mazurów – „Przyjaciel Ludu Łecki”, wieloletnim korespondentem „Königsberger Hartungsche Zeitung”, a także wydawcą „Kalendarza Królewsko-Prusko-Ewangelickiego” i „Gazety Leckiej”, które redagował w języku polskim.

Był założycielem towarzystwa naukowego „Masovia” i współredaktorem królewieckich „Nowin o Rozszerzaniu Wiary Chrześcijańskiej”, członkiem licznych towarzystw naukowych, w tym poznańskiego Towarzystwa Przyjaciół Nauk.

Obok autorów niemieckich publikował utwory Jana Kochanowskiego, Mikołaja Reja, Ignacego Krasickiego czy Adama Mickiewicza.

W artykułach jego były też prezentowane takie postacie jak Kościuszko i Sobieski.

Muzeum
Michała Kajki
w Ogródku

Ministerstwo Kultury
i Dziedzictwa Narodowego

Dofinansowano ze środków
Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego
pochodzących z Funduszu Promocji Kultury

Zrealizowano z pomocą
finansową Samorządu województwa
warmińsko-mazurskiego

Muzeum
Michała Kajki
w Ogródku

Igor

Newerly

1903

1987

Prozaik, autor powieści i opowiadań, a także słuchowisk radiowych i scenariuszy filmowych. Urodził się 24 marca 1903 r. w Białowieży, a zmarł 19 października 1987 r. w Warszawie.

Po śmierci ojca, który zmarł ratując tonącego, matka powtórnie wyszła za mąż za rosyjskiego oficera. W latach 1911-15 mieszkali w koszarach w Jabłonie, gdzie chłopiec wskutek wypadku na placu ćwiczeń stracił prawą nogę.

W roku 1915 r. wobec zbliżania się armii niemieckiej rodziny urzędników i wojskowych ewakuowano w głąb Rosji. W ten sposób Newerly spędził dzieciństwo i młodość w Penzie, Saratowie i Kijowie, był tam świadkiem rewolucji i wojny domowej. W 1920 r. ukończył szkołę średnią w Symbirsku, w latach 1920-23 studiował prawo na uniwersytecie kijowskim. Aresztowany przez NKWD (1923), został skazany na pobyt pod dozorem w Odessie.

W 1926 r. poznał Janusza Korczaka i został jego sekretarzem, a następnie przejął po nim redakcję eksperymentalnego pisma, tworzonego dla dzieci przez dzieci „Mały Przegląd”.

W latach 1928-32 studiował na wydziale nauk społecznych i politycznych Wolnej Wszechnicy Polskiej.

W roku 1930 poślubił Barbarę Szejnbaum (1908-73), wychowanicę Domu Sierot na ul. Krochmalnej, współzałożycielkę oraz główną aktorką żoliborskiego teatru dla dzieci „Baj” po wojnie występującą m.in. w Teatrze Polskiego Radia.

17 maja 1933 roku urodził im się jedyny syn, późniejszy dramaturg i prozaik Jarosław Abramow-Newerly. Aresztowany przez gestapo w nocy z 8 na 9 stycznia 1943 roku, został osadzony na Pawiaku. Po kilku dniach wywieziono go na Majdanek, gdzie był więziony do likwidacji obozu (1944). Stamtąd trafił do Oświęcimia, a w grudniu 1944, po „marszu śmierci”, do obozu Sachsenhausen-Oranienburg. Stąd został przetransportowany do Bergen-Belsen, gdzie doczekał wyzwolenia obozu przez Anglików (1945).

Od połowy lat pięćdziesiątych Newerly mieszkał przez część roku ze swą partnerką życiową, tłumaczką z języka rosyjskiego, Zofią Cybalską w miejscowości Zgon na Mazurach. W Zgonie powstało „Leśne Morze” i „Wzgórze Błękitnego Snu”. Newerly angażował się też, bez powodzenia, w sprawę zatrzymania Mazurów w Polsce (głównym jego sojusznikiem był w tym zakresie założyciel Mazurskiego Uniwersytetu Ludowego w Rudziskach Pasymskich, Karol Małek, 1898-1969).

Newerly zmarł 19 października 1987 r. w Warszawie. Jest pochowany na Powązkach.

Muzeum
Michała Kajki
w Ogródku

Ministerstwo Kultury
i Dziedzictwa Narodowego

Dofinansowano ze środków
Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego
pochodzących z Funduszu Promocji Kultury

Zrealizowano z pomocą
finansową Samorządu województwa
warmińsko-mazurskiego

Muzeum
Michała Kajki
w Ogródku

Agnieszka

Osiecka

1936

1997

Poetka, pisarka, reżyserka, dziennikarka. Jest autorką ponad 2 tysięcy tekstów piosenek i utworów scenicznych. Urodziła się 9 października 1936 roku w Warszawie, gdzie też zmarła 7 marca 1997 roku.

To spod jej pióra wyszły takie utwory polskiej muzyki rozrywkowej jak: „Okularnicy”, „Kochankowie z ulicy Kamiennej”, „Nim wstanie dzień”, „Na całych jeziorach ty”, „Zielono mi”, „Małgośka”, „W żółtych płomieniach liści”, „Diabeł i raj”, „Nie spoczniemy”, „Polska Madonna”, „Niech żyje bal”, „Nie żałuję”, „Białe zeszyty”, „Grajmy Panu”.

Piosenki Osieckiej znalazły się w repertuarze popularnych wykonawców: Maryli Rodowicz, Edyty Geppert, Sławy Przybylskiej, Anny Szaflapak, Seweryna Krajewskiego, zespołu Skaldowie.

Będąc na Mazurach warto odwiedzić wieś Krzyże – położoną w gminie Ruciane-Nida, nad Jeziorem Nidzkim. Zapewne pozostałaby nieznaną, gdyby nie zaczęli odwiedzać jej popularni artyści, w tym właśnie Agnieszka Osiecka.

Muzeum
Michała Kajki
w Ogródku

Ministerstwo Kultury
i Dziedzictwa Narodowego

Dofinansowano ze środków
Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego
pochodzących z Funduszu Promocji Kultury

WARMIA
MAZURY

Zrealizowano z pomocą
finansową Samorządu województwa
warmińsko-mazurskiego

Muzeum
Michała Kajki
w Ogródku

Ewa

Ostrowska

1938

2012

O pseudonimach artystycznych „Brunon Zbyszewski”, „Nancy Lane”.

Urodziła się 24 grudnia 1938 r. w Wilejce, zmarła 12 lipca 2012 r. w Wierzbinach koło Orzysza.

Polska pisarka i dziennikarka, autorka przede wszystkim powieści obyczajowych. Wydawała również książki dla dzieci i młodzieży, thrillery, kryminały i zbiór opowiadań. Za książkę „Co słycać za tymi drzwiami” otrzymała nagrodę IBBY (1983). Otrzymała również Nagrodę Prezesa Rady Ministrów za twórczość dla dzieci i młodzieży.

Książki wydawała jako Ewa Ostrowska. Jej książki tłumaczone były na języki: czeski, słowacki, węgierski i rosyjski.

Swoje pierwsze lata spędziła u dziadków – Bronisławy i Witolda Kondrackich, w Landwarowie. Dalsze lata spędziła z dziadkami w Ornece na Warmii, potem przeniosiła się do Łodzi.

Studiowała socjologię na Uniwersytecie Łódzkim, pisywała w łódzkiej prasie.

Potem wyprowadziła się na wieś. Mieszkała w niewielkiej wsi Ogródek koło Etłku, następnie w Wierzbinach koło Orzysza.

Muzeum
Michała Kajki
w Ogródku

Ministerstwo Kultury
i Dziedzictwa Narodowego

Dofinansowano ze środków
Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego
pochodzących z Funduszu Promocji Kultury

Zrealizowano z pomocą
finansową Samorządu województwa
warmińsko-mazurskiego

Muzeum
Michała Kajki
w Ogródku

Konstanty Ildefons- Gałczyński

1905 ————— 1953

Urodził się 23 stycznia 1905 r. w Warszawie przy ulicy Mazowieckiej.

W 1914 r. rodzina Gałczyńskich została ewakuowana do Moskwy i tam, około 1915 r. Konstanty zaczął pisać swoje pierwsze wiersze. W 1916 r. rozpoczął naukę w moskiewskiej Szkole Komitetu Polskiego.

W 1918 r. Gałczyńscy wrócili do Warszawy. Konstanty kontynuował edukację w gimnazjum Giżyckiego. Jego debiut poetycki miał miejsce tuż przed maturą – w 1923 r. – na łamach czasopisma „Rzeczpospolita”. W tym samym roku Gałczyński rozpoczął studia na Uniwersytecie Warszawskim, na wydziałach filologii angielskiej oraz filologii klasycznej (żadnego z tych kierunków nie ukończył).

Po wyjściu z wojska przyłączył się do grupy poetyckiej „Kwadryga”. W 1931 r. wyjechał jako referent kulturalny na placówkę konsularną do Berlina w Niemczech.

14 kwietnia 1933 r. wrócił do Warszawy, po roku zaś wyjechał do Wilna, gdzie nawiązał współpracę z pieśniarką Hanką Ordonówną.

24 sierpnia Gałczyński został zmobilizowany, zaś już 17 września dostał się do niewoli – napisał wówczas wiersze wojenne „Pieśń o żołnierzach z Westerplatte” oraz „Sen żołnierza”. W 1941 r. został wywieziony do międzynarodowego obozu jenieckiego w Altengrabow pod Magdeburgiem, gdzie przybywał aż do końca wojny. Wtedy też zaczął podróżować po Europie (zwiedzając m.in. Brukselę oraz Paryż).

22 marca 1946 r. Gałczyński wrócił do Polski i zamieszkał wraz z rodziną w Krakowie. Latem 1950 r. Gałczyński wyjechał do Leśniczówki Pranie nad Jeziorem Nidzkim, gdzie powstały poematy „Kronika Olsztyńska” oraz (w październiku 1950 r.) „Niobe” (ukończony w listopadzie w Warszawie). W Praniu poeta odnalazł swoją osobistą Arkadię – gdzie „(...) jelenie ryczą, dziki bobrują, żurawie odlatują, liście opadają i heu heu fugaces labuntur anni (...)”. Poeta zaczął nawet planować stałe osiedlenie się na Mazurach.

Zmarł 6 grudnia 1953 r. Pogrzeb odbył się na cmentarzu wojskowym na Powązkach w Warszawie.

Muzeum
Michała Kajki
w Ogródku

Ministerstwo Kultury
i Dziedzictwa Narodowego

Dofinansowano ze środków
Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego
pochodzących z Funduszu Promocji Kultury

Zrealizowano z pomocą
finansową Samorządu województwa
warmińsko-mazurskiego

Muzeum
Michała Kajki
w Ogródku

Karol

Mattek

1898

1969

Urodził się 18 marca 1898 r. w Brodowie.

Po skończeniu miejscowej szkoły pracował na gospodarstwie rodziców.

Po włączeniu Działdowszczyzny do Polski ukończył kurs nauczycielski (1920-1921). Uczył w szkołach w Furgalach, Płońnicy i Działdowie.

Następnie był kierownikiem szkoły w Nowej Wsi i Kisinach. Nauczał w szkole powszechnej w Działdowie (1933-1937), był kierownikiem szkoły w Pierławce (1937-1939). W 1935 r. został współzałożycielem i prezesem Związku Mazurów (działał do 1944).

W czasie wojny, przebywając w Warszawie utrzymywał kontakty z działaczami mazurskimi.

Zorganizował tajny Mazurski Instytut Naukowy, którego celem było przygotowanie materiałów naukowych dotyczących powrotu Mazur do Polski.

Był prezesem Instytutu Mazurskiego w Olsztynie. Został dyrektorem Mazurskiego Uniwersytetu Ludowego w Rudziskach Pasymskich. Od lipca 1951 jako emeryt zamieszkał w Krutyńi.

Zmarł 28 sierpnia 1969 r. w Krutyńi. Pochowany został w Olsztynie.

Debiutował roku utworem scenicznym „Jutrznia na Gody” opartym na tradycjach ludowych. Zbierał pieśni ludowe, podania, przysłowia, opisy obrzędów mazurskich, które opublikował w licznych artykułach. Wydał „Mazurski śpiewnik regionalny”, „Plon czyli dożynki na Mazurach”, „Wesele mazurskie”.

Był redaktorem „Kalendarza dla Mazurów na 1939 rok”.

Po II wojnie światowej publikował liczne artykuły, szkice biograficzne. Tłumaczył prozę Ernesta Wiecherta.

Muzeum
Michała Kajki
w Ogródku

Ministerstwo Kultury
i Dziedzictwa Narodowego

Dofinansowano ze środków
Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego
pochodzących z Funduszu Promocji Kultury

Zrealizowano z pomocą
finansową Samorządu województwa
warmińsko-mazurskiego

Muzeum
Michała Kajki
w Ogródku

Ernst

Wiechert

1887

1950

Urodził się 18 maja 1887 r. w Pierśławku koło Mrągowa, w rodzinie leśniczego Martina i Heinrietty z d. Andreae. W wieku jedenastu lat podjął naukę w gimnazjum w Królewcu.

W latach 1905-1911 studiował na Albertynie przyrodoznawstwo, filozofię, filologię niemiecką i angielską. Po studiach uczył w Hufengymnasium, potem w berlińskim Gimnazjum im. Cesarzowej Augusty.

W 1930 r. wyjechał do Berlina. Trzy lata później rozstał się z pracą w szkolnictwie i zamieszkał w Ambach w Bawarii. Za krytykę hitleryzmu został uwięziony. W 1938 roku przebywał w obozie koncentracyjnym w Buchenwaldzie.

W 1916 r. debiutował powieścią "Die Flucht". Szczytowym osiągnięciem Wiecherta jest epepeja Puszczy Piskiej „Die Jeromin-Kinder” (pol. „Dzieci Jerominów”). Opisywał w niej życie mazurskiej wsi Sowiróg nad Jeziorem Nidzkim. Wiechert napisał trzynaście powieści, blisko 40 opowiadań i nowel, cztery sztuki teatralne.

Zmarł 24 sierpnia 1950 r. w Uerikon koło Zurychu w Szwajcarii. W domu rodzinnym artysty utworzono Izbę Pamięci Ernsta Wiecherta w Pierśławku.

Muzeum
Michała Kajki
w Ogródku

Ministerstwo Kultury
i Dziedzictwa Narodowego

Dofinansowano ze środków
Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego
pochodzących z Funduszu Promocji Kultury

Zrealizowano z pomocą
finansową Samorządu województwa
warmińsko-mazurskiego

Muzeum
Michała Kajki
w Ogródku

Kazimierz

Orłós

1935

Urodził się 26 grudnia 1935 r. w Warszawie. Syn Henryka Orłosa i Seweryny z Mackiewiczów, siostry Stanisława Cata i Józefa Mackiewiczów. W czasie II wojny światowej mieszkał w Warszawie, w Dąbrówkach pod Łańcutem, od 1944 r. ponownie w Warszawie oraz Rawie Mazowieckiej.

W latach 1955-1960 studiował prawo na Uniwersytecie Warszawskim. W 1968 r. odbył podróż morską szlakiem: Antwerpia, Dunkierka, Trypolis, Chalkis, Aterny, Konstantynopol, Izmir, Cypr, Bejrut, Tangier, Lizbona.

W latach 1970-1973 redaktor w Naczelnej Redakcji Literackiej Polskiego Radia, w latach 1972-1973 zatrudniony w redakcji „Literatury”. W 1973 r. z powodu wydania w Paryżu pod własnym nazwiskiem książki „Cudowna melina” (w kraju zatrzymanej przez cenzurę) został objęty represjami, całkowitym zakazem druku oraz zwolniony z Polskiego Radia i redakcji „Literatury”.

Od 1977 poświęcił się wyłącznie twórczości literackiej. W latach 1977-1981 współredagował wydawany w tzw. drugim obiegu kwartalnik „Zapis”, 1982-1983 członek zespołu redakcyjnego „Nowego Zapisu”, 1988-1994 współpracował z Rozgłośnią Polskiego Radia Wolna Europa.

Mieszka w Warszawie, od 1978 r. ma też dom w Krutyńskim Piecku, na terenie Mazurskiego Parku Krajobrazowego, nad rzeką Krutynią. Na Mazury przyjechał po raz pierwszy w 1948 r. z rodzicami jako trzynastoletni chłopiec, później przyjeżdżał sam oraz z rodziną. Kazimierz Orłoś przyznaje: „Jestem z tym miejscem związany (...) Traktuję dom jako mój azyl. Tutaj mogę izolować się od zgietku i różnych spraw (...) Nie mam telewizji, nie słucham radia (...) To jest miejsce gdzie piszę książki”.

Muzeum
Michała Kajki
w Ogródka

Ministerstwo Kultury
i Dziedzictwa Narodowego

Dofinansowano ze środków
Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego
pochodzących z Funduszu Promocji Kultury

Zrealizowano z pomocą
finansową Samorządu województwa
warmińsko-mazurskiego

Muzeum
Michała Kajki
w Ogródku

Siegfried

Lenz

1926 ————— 2014

Urodził się 17 marca 1926 r. w Etku na Mazurach, jako syn urzędnika celnego. Tam też spędził młodość i uczęszczał do szkoły podstawowej. Następnie został wysłany do szkoły zinternatem w Kappeln w Szlezwiku-Holsztynie, przygotowującej do dalszej nauki w szkole maturalnej.

W 1939 r. jako został członkiem Hitlerjugend, zaś w 1943 r. został wcielony do wojska. Służył w marynarce i był świadkiem exodusu ludności Prus Wschodnich w 1945 r. W ostatnich miesiącach wojny został przeniesiony do Danii. Tam jako dziewiętnastoletni żołnierz zdezerterował. Gdy po ogłoszeniu zakończenia wojny trafił do marynarki bawarskiej dostał się do niewoli brytyjskiej w Witzwort, gdzie pracował jako tłumacz.

Po wojnie rozpoczął naukę na Uniwersytecie w Hamburgu. Studiował filologię niemiecką i angielską oraz filozofię. Jednak przerwał je dość wcześnie i jako felietonista związał się z dziennikiem „Die Welt”. Tam też poznał swoją przyszłą żonę Liselotte, z którą zawarł związek małżeński w 1949 r. W latach 1950-1951 był redaktorem działu kulturalnego tego pisma.

Od 1951 r. zamieszkał w Hamburgu, gdzie jako niezależny pisarz był regularnym gościem spotkań literackich Grupy 47. Zajmował się wyłącznie twórczością literacką, współpracując z licznymi wydawnictwami prasowymi oraz radiem.

Zadebiutował w 1951 r. antyradziecką powieścią „Es waren Habichte in der Luft”. Napisał kilkanaście powieści i tyle samo tomów opowiadań. Wydał również pięć utworów scenicznych i słuchowisk oraz cztery zbiorki esejów. Jego książki zostały przetłumaczone na 22 języki i ukazały się w 30 krajach. W lutym 2006 r. został wdowcem. W czerwcu 2010 ożenił się po raz drugi. Do końca życia mieszkał i pracował w Hamburgu.

Zmarł 7 października 2014 r. w Niemczech.

Muzeum
Michała Kajki
w Ogródku

Ministerstwo Kultury
i Dziedzictwa Narodowego

Dofinansowano ze środków
Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego
pochodzących z Funduszu Promocji Kultury

Zrealizowano z pomocą
finansową Samorządu województwa
warmińsko-mazurskiego

Muzeum
Michała Kajki
w Ogródku

Johann
Gottfried

Herder

1744 ————— 1803

Urodził się 25 sierpnia 1744 r. w Morągu. Był synem Gottfrieda, nauczyciela i kościelnego w ewangelickim kościele, oraz Anny Elżbiety Peltz. Początkowo jego edukacją zajmował się ojciec, następnie uczęszczał do szkoły miejskiej.

W 1762 roku rozpoczął studia w Królewcu. Zamierzał początkowo zgłębiać nauki medyczne, lecz ostatecznie podjął studia teologiczne. Znaczący wpływ na niego wywarli Immanuel Kant i Johan Georg Hamann. Pracował jako nauczyciel w królewieckim Collegium Friedricanum.

Po zakończeniu edukacji przeprowadził się do Rygi, gdzie podjął pracę jako duszpasterz i nauczyciel. Tam też wydał pierwsze prace pisarskie. Następnie wyjechał do Francji aby „poznać świat i odnaleźć siebie”. W Strasburgu poznał młodego Goethego, na którego „Rozprawa o pochodzeniu języka autorstwa” Herdera wywarła ogromny wpływ. Kierowała bowiem uwagę na rolę starożytnej poezji greckiej, starocelezytyckiej czy staronordyckiej.

Po krótkim pobycie w Bückeburgu osiadł na prawie trzydzieści lat w Weimarze, gdzie zajmował wysokie urzędy kościelne. W mieście tym pozostał do śmierci.

Tam powstały jego największe dzieła, m.in. „Myśli o filozofii dziejów” oraz „Głosy narodów w pieśniach”.

Zmarł 18 grudnia 1803 r. w Weimarze. W Morągu znajduje się Muzeum im. Johanna Gottfrieda Herdera.

Muzeum
Michała Kajki
w Ogródku

Ministerstwo Kultury
i Dziedzictwa Narodowego

Dofinansowano ze środków
Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego
pochodzących z Funduszu Promocji Kultury

Zrealizowano z pomocą
finansową Samorządu województwa
warmińsko-mazurskiego

Muzeum
Michała Kajki
w Ogródku

Wojciech

Kętrzyński

1838 ————— 1918

Urodził się w Giżycku, 11 lipca 1838 r., jako Adalbert von Winkler, syn Józefa Winklera, oficera pruskiego i Niemki Eleonory z domu Raabe, pochodzącej z Nowej Wsi pod Iławą. Ojciec wywodził się ze szlacheckiej rodziny, a nazwisko zawdzięczał miejscowości „Kętrzyno” w powiecie wejherowskim. Dziadkowi dopisano „von Winkler” do nazwiska, a ojciec Wojciecha Kętrzyńskiego zaczął używać już tylko samego dopisku.

W latach 1849-1853 (po śmierci ojca w 1846 r.) przebywał w Domu Sierot po Wojskowych w Poczdamie. W dwa lata, od 1853 do 1855, zrobił pięcioletni kurs progimnazjum w Lecu (Giżycko), a następnie Gimnazjum w Rastemborku (Kętrzyn). W 1859 r. zdał egzamin maturalny i 13 października tegoż roku rozpoczął studia historyczne na Wydziale Filozoficznym Uniwersytetu Albertyna w Królewcu.

Kętrzyński brał udział w powstaniu styczniowym, przewoząc tajne dokumenty i broń. Został aresztowany 11 września 1863 r., za przewóz broni dla ks. Mariana Kwiatkowskiego, komendanta wojennego w Janowie pod Orzycem i osadzony w więzieniu, w Górnej Bramie w Olsztynie.

Olsztyński sąd uwolnił Kętrzyńskiego, ale został on ponownie aresztowany w październiku tegoż roku i osadzony w więzieniu Moabit w Berlinie. W grudniu 1864 r. skazany na rok twierdzy kłodzkiej. Po wyjściu na wolność, udał się z powrotem do Królewca na uniwersytet, gdzie rozprawę obronił 12 grudnia 1865 r.

W 1871 r. założył on tajne Towarzystwo Mazurskiej Inteligencji Ludowej, później przekształcone w Komitet Niesienia Pomocy Mazurom (1872), następnie zaś w Centralny Komitet dla Mazur, Śląska i Pomorza. Wspierał materialnie „Gazetę Lecką” oraz „Mazura”.

Wojciech Kętrzyński zmarł 15 stycznia 1918 r. we Lwowie, nie doczekawszy odzyskania przez Polskę niepodległości. Został pochowany na cmentarzu Łyczakowskim.

Jedną z najważniejszych placówek badawczych i naukowych w Olsztynie – Ośrodek Badań Naukowych (obecny Instytut Północny) założony w 1963 r. z dumą nosi imię Wojciecha Kętrzyńskiego.

Muzeum
Michała Kajki
w Ogródku

Ministerstwo Kultury
i Dziedzictwa Narodowego

Dofinansowano ze środków
Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego
pochodzących z Funduszu Promocji Kultury

Zrealizowano z pomocą
finansową Samorządu województwa
warmińsko-mazurskiego

Muzeum
Michała Kajki
w Ogródku

Emilia

Sukertowa-
Biedrawina

1887 ————— 1970

Urodziła się w 1887 r. w Łodzi. Po śmierci ojca, ok. 1900 r., wraz z matką wyjechała do Warszawy, tu ukończyła gimnazjum rosyjskie. Studiowała w Towarzystwie Kursów Naukowych, w prywatnej szkole sztuk pięknych Conti oraz Akademii Eksportowej w Wiedniu. W 1912 r. poślubiła Stanisława Alfreda Sukerta, urodziła dwie córki, Wandę i Bożenę. Stanisław Sukert zmarł w 1927 r. Rok później kolejnym mężem Emilii został Józef Biedrawa. W 1934 r. Biedrawowie zamieszkali w Działdowie, następnie wyjechali do Warszawy.

Podczas wojny ukrywali się pod nazwiskiem Bernatowicz. Józef Biedrawa zmarł w 1944 r. Emilia Sukertowa-Biedrawina do Olsztyna wróciła w 1945 r. wraz z matką i rodziną córki. Ostatnie lata poświęciła na pisanie wspomnień.

Przed 1914 r. uczestniczyła w tajnym Towarzystwie Równouprawnienia Kobiet, które później działało jako Stowarzyszenie Umysłowo Pracujących Kobiet. W 1919 r. została skierowana do pracy w Mazurskim Komitecie Plebiscytowym. Od 1921 r. działała w Związku Obrony Kresów Zachodnich, pomagała w powstaniu Mazurskiego Domu Ludowego w Działdowie (1922), założyła Muzeum Mazurskie w Działdowie (1927 r.), prowadziła koło krajoznawcze dla młodzieży przy Działdowskim Seminarium Nauczycielskim (1927 r.), utworzyła Towarzystwo Przyjaciół Mazur (1929).

Emilia Sukertowa-Biedrawina ratowała z pożogi wojennej pamiątki polskości (druki, książki), które ocalały po działaniach wojennych. Emilia Sukertowa-Biedrawina publikowała od 1958 r. na łamach „Komunikatów Mazursko-Warmińskich” ogólną bibliografię Warmii i Mazur za lata 1944-1960. Była sekretarzem generalnym oraz kierownikiem Instytutu Mazurskiego. Upowszechniała wiedzę o regionie: udzielała informacji, opracowywała kwerendy, dostarczała materiały władzom i naukowcom, publikowała artykuły.

Debiut literacki, to „Legends mazurskie” (1923). W latach 1923-1933 tworzyła „Gazetę Mazurską”. W okresie 1924-1938 redagowała „Kalendarz dla Mazurów”, w latach 1957-1965 „Komunikaty Mazursko-Warmińskie”. Napisała wiele artykułów dotyczących przeszłości Mazur, opisywała wydarzenia historii, dzieje miast, miasteczek mazurskich, podejmowała tematy kultury ludowej, zajmowała się świadomością narodową w mazurskiej i warmińskiej pieśni ludowej.

Zmarła w 1970 r.

Muzeum
Michała Kajki
w Ogródku

Ministerstwo Kultury
i Dziedzictwa Narodowego

Dofinansowano ze środków
Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego
pochodzących z Funduszu Promocji Kultury

Zrealizowano z pomocą
finansową Samorządu województwa
warmińsko-mazurskiego

Muzeum
Michała Kajki
w Ogródku

Krzysztof
Celestyn

Mrongowiusz

1764 ————— 1855

Urodził się 19 lipca 1764 r. w Olsztynku. Urodził się jako pierwszy syn pastora i rektora szkoły miejskiej Bartłomieja Mrongowiusza i Julianny Estery z domu Weber.

W 1796 r. zawarł związek małżeński z Wilhelminą Ludwiką, córką pastora, a w dwa lata później przeniósł się z rodziną do Gdańska i tu spędził większość swego życia. Miał dwóch synów i córkę.

Dzięki ojcu, który zajmował się jego edukacją do 13. roku życia, poznał dobrze gwarę oraz życie i obyczaje Mazurów. Później uczył się w szkole prowincjonalnej w Zalewie koło Morąga, a następnie w gimnazjum w Królewcu. Tam też podjął studia teologiczne i filologiczne na uniwersytecie. Studia kontynuował w seminarium polskim. W czasie pobytu w Królewcu poznał gruntownie polski język literacki.

W 1794 r. opracował i wydał pierwszy podręcznik do nauki języka polskiego. Po wyjeździe do Gdańska został kaznodzieją w parafii ewangelickiej pw. św. Anny oraz lektorem języka polskiego w miejscowym Gimnazjum Akademickim.

Prowadził szeroką korespondencję z uczonymi, pisarzami i działaczami polskimi. Współpracował z Gustawem Gizewiuszem w obronie języka polskiego usuwanego ze szkół na Mazurach.

W uznaniu jego zasług za długoletnią i owocną pracę w działaniach na rzecz utrzymania polskości, na wniosek Adama Mickiewicza Towarzystwo Historyczno-Literackie w Paryżu wysłało do niego list przyznający mu członkostwo Towarzystwa oraz ofiarowało medal wybity na cześć księcia Adama Czartoryskiego.

W Olsztynku, tuż obok Salonu Wystawowego Muzeum Budownictwa Ludowego, istnieje tzw. Dom Mrongowiusza, w którym urodził się Mrongowiusz, o czym przypomina pamiątkowa tablica.

Zmarł 3 czerwca 1855 r. w Gdańsku.

Muzeum
Michała Kajki
w Ogródku

Ministerstwo Kultury
i Dziedzictwa Narodowego

Dofinansowano ze środków
Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego
pochodzących z Funduszu Promocji Kultury

WARMIA
MAZURY.

Zrealizowano z pomocą
finansową Samorządu województwa
warmińsko-mazurskiego

Muzeum
Michała Kajki
w Ogródku

Wojciech

Kass

1964

Urodził się 1 września 1964 r. w Gdyni w rodzinie Guntera i Krystyny z domu Lojewskiej. Ukończył Szkołę Podstawową nr 10 w Sopocie, natomiast w 1983 r. Liceum Zawodowe Unimoru w Gdańsku. W 1989 r. uzyskał tytuł magistra filologii polskiej Uniwersytetu Gdańskiego (pracę magisterską pisał pod kierunkiem prof. Marii Janion). Przez wiele lat mieszkał w Sopocie. Od 1997 r. związany jest z Praniem koło Rucianego-Nidy, gdzie mieszka z żoną Jagienką. Ma dwójkę dzieci.

W latach 1990-1991 był zatrudniony jako nauczyciel języka polskiego w szkole podstawowej nr 8 w Sopocie. W tym samym czasie (do 1993 r.) pracował jako dziennikarz „Tygodnika Sopot”. w latach 1993-1997 pełnił funkcję redaktora naczelnego „Gazety Miasta Sopot”. Do 1997 r. pracował również jako rzecznik prasowy Urzędu Miasta w Sopocie. Po osiedleniu się w Praniu od 1997 r. kieruje Muzeum im. Konstantego Ildefonsa Gałczyńskiego w Praniu oraz Muzeum Michała Kajki w Ogródku.

Jest członkiem Stowarzyszenia Pisarzy Polskich i PEN CLUBU. Jest członkiem jury ogólnopolskich konkursów poetyckich im: Michała Kajki, Reinara Marii Rilkego, Zbigniewa Herberta, Wojciecha Bąka, C.K. Norwida, Rafała Wojaczka, Jana Kulki, Haliny Poświatowskiej. Jest ponadto członkiem redakcji dwumiesięcznika literackiego „Topos”, stałym współpracownikiem kwartalnika „Jaćwież” i pisma literackiego „Nowa Okolica Poetów”.

Jego poezja inspirowana jest miejscem, w którym mieszka i światem, który go otacza. Od lat publikuje wiersze w czasopismach literackich: „Topos”, „Borussia”, „Nowa Okolica Poetów”, „Jaćwież”, „Arkadia”, „Śląsk”, „Plama”, „Gazeta Wyborcza”, „Gazeta Olsztyńska”.

Opublikował tomiki poetyckie m.in. „Do światła” (1999), „Jeleń Thorwaldsena”; (2000), „Próśnienie i pranie” (2002), „10 Gedichte aus Masurenland” (2003) - wybór wierszy w języku polskim i niemieckim, „Przeptyw cieni” (2004), „Gwiazda głóg” (2005), „Pieśni miłości, pieśni doświadczenia” (2006), „Wiry i sny” (2008), „41” (2010), „Czterdzieści jeden. Wiersze. Głosy” (2012), „Ba!” (2014).

Muzeum
Michała Kajki
w Ogródku

Ministerstwo Kultury
i Dziedzictwa Narodowego

Dofinansowano ze środków
Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego
pochodzących z Funduszu Promocji Kultury

Zrealizowano z pomocą
finansową Samorządu województwa
warmińsko-mazurskiego

Muzeum
Michała Kajki
w Ogródku

Hans
Hellmut

Kirst

1914 ————— 1989

Urodził się 5 grudnia 1914 r. w Ostródzie. Tutaj ukończył szkołę powszechną, Gimnazjum im. Cesarza Wilhelma, a następnie Wyższą Szkołę Handlową. Jeszcze jako kilkunastoletni chłopiec przeprowadził się do Morąga, a później do Nidzicy. Częste przeprowadzki wiązały się z pracą ojca, który był wschodniopruskim funkcjonariuszem policji. Za jego namową w 1933 r. wstąpił do Reichswehry i został żołnierzem zawodowym.

W czasie II wojny światowej brał udział w kampanii polskiej, francuskiej, włoskiej, rosyjskiej i dosłużył się stopnia porucznika. Po kapitulacji III Rzeszy spędził 9 miesięcy w areszcie śledczym amerykańskiego obozu internowania w Garmisch-Partenkirchen. W 1961 r. poślubił aktorkę Ruth Müller. Wraz z żoną i córką Beatrice zamieszkał w Feldafing nad jeziorem Starnberg.

Pierwszą swoją książkę – „Nazywaliśmy go Galgenstrick” – opublikował w 1950 r. Ogółem w ciągu 39 lat napisał 59 książek, a ich łączne nakłady przekroczyły milion egzemplarzy. Większość z nich dotyczy czasów III Rzeszy, a szczególnie okresu II wojny światowej. Do jego najlepszych dzieł zalicza się: „Fabrykę Oficerów” (1960), trylogię „08/15” (1954-1955), „Noc Generałów” (1962), „Błyskawiczne Dziewczyny” (1984) czy też serię kryminałów z detektywem Kellerem.

Od połowy lat sześćdziesiątych Kirst przekazywał tantiemy z książek na rzecz sierot wojennych z Polski i Izraela. Pomagał także młodzieży, fundował stypendia.

O związkach pisarza z Ostródą przypomina tablica wmurowana w ścianę jego domu, w którym mieszkał wraz z rodziną (ówczesna Schillerstrasse numer 10).

Zmarł 23 lutego 1989 r. w Bremie.

Muzeum
Michała Kajki
w Ogródku

Ministerstwo Kultury
i Dziedzictwa Narodowego

Dofinansowano ze środków
Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego
pochodzących z Funduszu Promocji Kultury

Zrealizowano z pomocą
finansową Samorządu województwa
warmińsko-mazurskiego

Muzeum
Michała Kajki
w Ogródku

Artur

Becker

1968

Urodził się 7 maja 1968 r. w Bartoszycach jako syn polsko-niemieckich rodziców i w 1985 r. wyjechał na stałe do Niemiec.

Pisze w języku niemieckim powieści, eseje, opowiadania, wiersze, także tłumaczy. Większość z jego powieści związana jest tematycznie z Warmią i Mazurami. W Niemczech opublikował do tej pory kilkanaście książek.

Wielokrotnie nagradzany, m.in. niemiecką nagrodą im. Adelberta von Chamisso za rok 2009. W 2009 wyszła jego pierwsza publikacja w języku polskim – powieść „Kino Muza”. Przedstawia ona losy protagonisty na rozdrożu między miasteczkiem Bartoszyce a niemiecką Bremą. Jest to portret pokolenia żyjącego na polskiej prowincji w latach 80. XX wieku.

Artur Becker publikuje regularnie artykuły w „Frankfurter Rundschau” i „Neue Zürcher Zeitung”.

Muzeum
Michała Kajki
w Ogródku

Ministerstwo Kultury
i Dziedzictwa Narodowego

Dofinansowano ze środków
Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego
pochodzących z Funduszu Promocji Kultury

WARMIA
MAZURY

Zrealizowano z pomocą
finansową Samorządu województwa
warmińsko-mazurskiego

Muzeum
Michała Kajki
w Ogródku

Arno

Holz

1863

1929

Niemiecki poeta i dramaturg naturalista, urodzony w Prusach Wschodnich w Rastenburgu (Kętrzyn).

W Berlinie Arno uczył się najpierw w Gimnazjum Humboldta, a pomiędzy 1879 i 1881 rokiem w Królewskim Gimnazjum Miejskim. Z powodów finansowych opuścił je jeszcze przed maturą. Nie uczęszczał już do żadnych innych szkół, ucząc się dalej samodzielnie.

Już w 1881 roku został pierwszym kierownikiem literackim nowo założonego czasopisma „Freie Buhne” („Niezależna Scena”). Po okresie działalności redaktorskiej zdecydował się na karierę niezależnego pisarza. Impulsem stały się dzieła Zoli, Ibsena i Tołstoja.

W latach 1898 - 1899 Holz wydał dwa zbiorki liryczne, każdy po 50 wierszy, pod tytułem „Phantasmus”. Zgodnie z jego planami z 1900 roku, te pojedyncze wiersze „Phantasusa” miały zostać uzupełnione kolejnymi osiemnastoma wierszami w podobnym stylu. W rzeczywistości jednak powstało coś zupełnie innego, bowiem następne wydanie dzieła (1916 r.) miało już objętość 326 stron.

Arno Holz zajmował się „Phantausem” tęcznie przez prawie trzydzieści lat! Poczesne miejsce w „Phantasusie” znalazła wschodniopruska ojczyzna – miasto dzieciństwa, przyroda i szara, codzienna rzeczywistość tamtych czasów. Wiersze z tego zbioru są wyrazem tęsknoty poety za stronami rodzinnymi i hołdem złożonym Mazurom okresu dzieciństwa.

Muzeum
Michała Kajki
w Ogródku

Ministerstwo Kultury
i Dziedzictwa Narodowego

Dofinansowano ze środków
Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego
pochodzących z Funduszu Promocji Kultury

Zrealizowano z pomocą
finansową Samorządu województwa
warmińsko-mazurskiego

Muzeum
Michała Kajki
w Ogródku

Kaziemierz

Brakoniecki

1952

Olsztyński poeta, pisarz, eseista, recenzent, tłumacz, redaktor, animator kultury i sztuki.

Urodził się 12 grudnia 1952 r. w Barczewie. Ukończył szkołę podstawową nr 12 i LO nr III (1971) w Olsztynie, następnie polonistykę (1976) oraz podyplomowe studium kulturalne (specjalizacja muzealnictwo, 1988) na Uniwersytecie Warszawskim.

Współzałożyciel i współtwórca olsztyńskiego stowarzyszenia Wspólnota Kulturowa „Borussia” (1990), Fundacji „Borussia”(2006), periodyku „Borussia. Kultura. Historia Literatura” (redaktor naczelny w latach 1991-1997 oraz ponownie w latach 2014-2017: wspólnie z historykiem Robertem Trabą).

Autor czterdziestu książek, w tym głównie poetyckich i autobiograficzno-eseistycznych oraz 20 książek w opracowaniu i przekładach z poezji francuskojęzycznej (głównie autorów z Bretanii). Za twórczość literacką i kulturalną otrzymał nagrody: Wojewody Olsztyńskiego (1990), paryskiej „Kultury” J. Giedroycia (1996), wyróżnienie-medal Z. Glogera (Łomża 1998); laur „Gazety Olsztyńskiej” Złota Dziesiątka 1945-2002; Ministra Kultury za rok 2001; Marszałka Warmii i Mazur (2004); brązowy Medal Gloria Artis (2007); Prezydenta miasta Olsztyna - statuetka św. Jakuba za 2008 r. odznakę honorową.

Za Zasługi dla Województwa Warmińsko-Mazurskiego (2011); im. B.S. Lindego Miast Partnerskich Getyngi i Torunia (2016). Wyróżniony tytułem „lkony Warmii i Mazur” (II 2018). Honorowy obywatel gminy Kadzidło, Kurpie (2015).

Muzeum
Michała Kajki
w Ogródku

Ministerstwo Kultury
i Dziedzictwa Narodowego

Dofinansowano ze środków
Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego
pochodzących z Funduszu Promocji Kultury

Zrealizowano z pomocą
finansową Samorządu województwa
warmińsko-mazurskiego

Muzeum
Michała Kajki
w Ogródku

Zbigniew

Chojnowski

1962

Poeta, krytyk i historyk literatury, prof. zwyczajny nauk humanistycznych. Urodził się 30 maja 1962 r. w Orzyszu. Ukończył polonistykę w Wyższej Szkole Pedagogicznej w Olsztynie. Jako poeta debiutował w 1993 r. tomikiem poetyckim „Śniardwy”, choć wiersze publikował w czasopismach i almanachach od końca lat siedemdziesiątych XX wieku. Autor licznych recenzji literackich oraz artykułów krytycznych dot. współczesnej literatury polskiej, zamieszczanych od 1982 r. w prasie ogólnopolskiej.

Tytuł profesora nauk humanistycznych nadał mu Prezydent RP 18 kwietnia 2013 r. Pracował w Instytucie Filologii Polskiej, od 2016: Instytut Polonistyki i Logopedii Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie. Kierował Zakładem Literatury Współczesnej i Teorii Literatury. Przewodniczący Rady Naukowej Dyscypliny Literaturoznawstwo (od 16 października 2019). Dyrektor Instytutu Literaturoznawstwa Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie (od 1 stycznia 2020).

Członek Stowarzyszenia Pisarzy Polskich (od 1993), Towarzystwa Literackiego im. Adama Mickiewicza, Polskiego Towarzystwa Ludoznawczego.

Twórca wystawy „MICHAŁ KAJKA 1858-1940”, która prezentowana jest w Muzeum Michała Kajki w Ogródku od 7 czerwca 2014 roku. Wystawa jest dziełem profesora Zbigniewa Chojnowskiego, kierownika Zakładu Literatury Współczesnej Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie, oraz Zbigniewa Fałtynowicza, kustosa Muzeum im. Marii Konopnickiej w Suwałkach. Projekt plastyczny wystawy wykonał artysta plastyk Witold Błazejewski.

Muzeum
Michała Kajki
w Ogródku

Ministerstwo Kultury
i Dziedzictwa Narodowego

Dofinansowano ze środków
Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego
pochodzących z Funduszu Promocji Kultury

Zrealizowano z pomocą
finansową Samorządu województwa
warmińsko-mazurskiego